

گزارش نویسی

مدرس: کافی

این متن گزارشه یا داستان؟

روز ۲۶ اکتبر ۱۹۴۹ روزی نبود که با اخبار مهم به همراه باشد. استاد کلمنته مانوئل زابالا(۱) سردبیر روزنامه، که اولین فعالیت نویسندگی‌ام را به عنوان گزارشگر، پیش او طی کردم، با دو سه پیشنهاد ساده کنفرانس صبحگاهی را به اتمام رساند. به هیچ یک از دبیران وظیفه خاصی محول نکرد. دقایقی بعد مطلع شد که قصد دارند مقبره‌های معبد سابق سانتاکلارا(۲) را نبش کنند، و سردبیر بدون کمترین انتظار و چشم داشتنی به من مأموریت داد:

«برو سری به آن جا بزن و ببین نظرت چیست.»

جوابش رو نمی دیم تا آخر کلاس

از چیزهایی که از اول سال تا حالا یاد گرفتیم،
چیا به کارمون میاد تو گزارش نویسی؟

چیا به کارمون میاد؟

به نظرتون در
گزارش ما به
عینیات کار داریم
یا ذهنیات؟

- بند نویسی
- توصیف
- نگاه فیلم سازانه
- استفاده از حواس پنجگانه

ص ۳۸ کتاب نگارتن نهم

نوشته ادبی

۱. واژه‌ها در معنایی غیر از معنای اصلی خود به کار می‌روند.
۲. خیال‌انگیز است و از آرایه‌ها و زیبایی‌های ادبی بهره می‌گیرد.
۳. علاوه بر آگاهی دادن، احساسات و عواطف خواننده را نیز بر می‌انگیزد.
۴. همراه با اغراق است و از مرز واقعیت، فراتر می‌رود.

نوشته عادی

۱. واژه‌ها در معنای خود به کار می‌روند.
۲. خیال‌انگیز نیست و از آرایه‌ها و زیبایی‌های ادبی، بهره نمی‌گیرد.
۳. با هدف آگاهی‌دادن نوشته می‌شود.
۴. دور از اغراق و به واقعیت، نزدیک است.

اصل اول: ۵ تا سوال طلائی

چه کسی؟

کی؟

کجا؟

چطور؟

چه کرد؟

(چرا؟)

اصل دوم: واقعیت نه قضاوت

نمی نویسی: هوا خیلی وحشتناک بود.

می نویسی: باد آن قدر شدید بود که پرچم روی ساختمان کنده شد.

▪ گزارش، احساس اضافه ندارد

▪ واقعیت همیشه قوی تر از قضاوت است.

▪ باید چیزی را که دیدی بگویی، تا خواننده خودش تصمیم بگیرد چه حسی داشته باشد.

□ نسخه بهتر (گزارشی):

▪ امروز در حیاط مدرسه مسابقه فوتبال بین کلاس‌های نهم برگزار شد. حدود ۱۵۰ دانش‌آموز روی سکوها بازی را تماشا کردند. بازی ۱-۲ به نفع کلاس بینش ۳ تمام شد و بعد از سوت پایان، تماشاگران تیم برنده را تشویق کردند.

□ نسخه بد (قضاوتی):

▪ امروز در مدرسه یک مسابقه فوق‌العاده و هیجان‌انگیز فوتبال برگزار شد که همه از آن لذت بردند.

سوال میلیون دلاری: قضاوت کار کیه؟

فقط در گزارش یا دیگر انواع نوشته هم؟

اصل سوم: شاهد و مدرک، بهترین دوست گزارش نویس

مثال کوتاه:

«یکی از فروشندگان گفت
امروز ده دقیقه برق
رفت.»

به طور خیلی ساده:

«هر چیزی که با چشم دیدی،
تسنیدی یا کسی گفت
می تواند مدرک باشد.»

تمرین: نوشتن یک گزارش در حد یک
بند از یک موضوع در خانواده.

گزارش نویسی چه کمکی به نویسندگی می‌کند؟

- گزارش نویسی چشم را تربیت می‌کند.
- به عنوان نویسنده باید مهارت استفاده از حواس پنج‌گانه را داشته باشیم.
- برای نوشتن گزارش، باید دقیق بینی و جزئیات را شکار کنی:
- «چند نفر بودند؟ کجا ایستاده بودند؟ دقیقاً چه شد؟»
- همین دقت، بعداً در داستان نویسی تبدیل می‌شود به توصیف‌های خوب و صحنه‌های زنده.
- کمک می‌کند از مبهم‌نویسی و کلی‌گویی فرار کنند
- «همه جا شلوغ بود»، «خیلی ناراحت بود»، «خیلی قشنگ بود».
- گزارش نویسی مجبورمان می‌کند به جای «خیلی»، بنویسیم چه چیزی را دقیقاً دیدیم:
- «صف تا حیاط کشیده شده بود»، «اشکش روی صورتش راه افتاد»...
- این مهارت، قلبِ نویسندگی قوی است.

گزارش نویسی چه کمکی به نویسندگی می‌کند؟

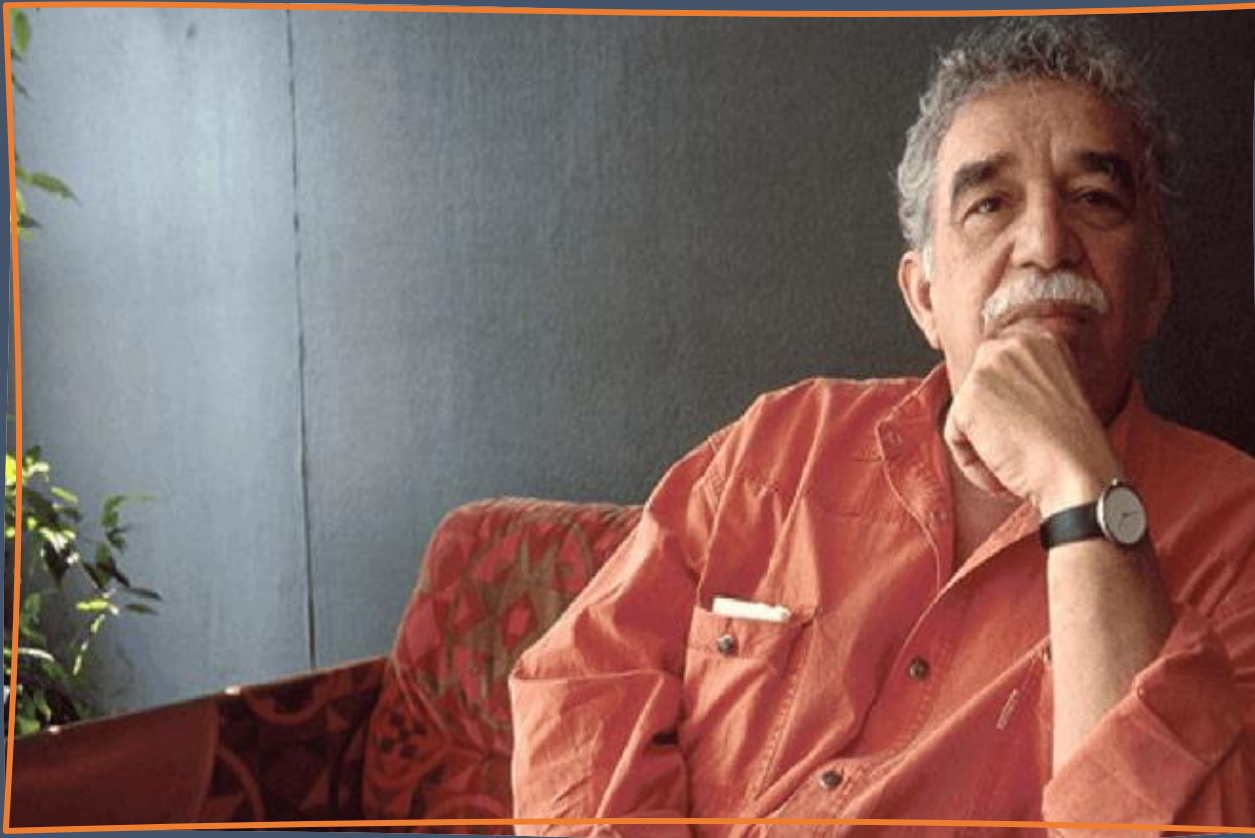
- واقعیت را قبل از خیال‌پردازی می‌چیند
- یک نویسنده اول باید بلد باشد «واقعیت» را تمیز و منظم تعریف کند،
- بعد روی آن خیال و داستان سوار کند.
- گزارش‌نویسی کمک می‌کند اسکلت واقعی ماجرا را بلد باشند بسازند.
- به نظم‌دهی فکر و ساختار (اوتلاین خوب) کمک می‌کند
- در گزارش، نمی‌توانی هرچیز را هرجا بگویی؛ باید ترتیب بدهی:
- اول چه شد، بعد چه، پس زمینه چیست، نتیجه چه بود.
- این نظم، همان چیزی است که بعداً در طرح داستان، مقاله، حتی انشا به دردشان می‌خورد.
- قدرت «بدون اغراق نوشتن» را تمرین می‌دهد
- داستان‌نویس خوب هم، اگر زیادی اغراق کند، متنش ضعیف می‌شود.

گزارش نویسی چه کمکی به نویسندگی می‌کند؟

▪ گزارش نویسی
پایه همه
این‌هاست.

- گزارش نویسی به آن‌ها یاد می‌دهد چطور با واقعیت ساده، تأثیر بگذارند؛ بدون این‌که مجبور باشند همه چیز را «عجیب»، «وحشتناک»، «فوق‌العاده» بنامند.
- قدم اولِ روزنامه‌نگاری و مستندنویسی است
- اگر کسی دوست دارد بعدها سراغ روزنامه‌نگاری، مستند، وبلاگ خبری، گزارش تحقیقی یا حتی سناریوهای «واقع‌گرایانه» برود،

يك نمونه:

گابریل گارسیا مارکز
نویسنده اهل کلمبیا از فرم
گزارش برای بسیاری از
داستان‌هاش استفاده کرده.
مثل متنی که اول کلاس
خوندیم از رمان از عشق و
دیگر شیاطین